

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 octombrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, în privința inculpatului

***Cheșcu Eduard Vladimir**, născut la
18 iunie 1979 în s. Zberoaia, r-nul Nisporeni,
locuitor al mun. Chișinău, str-la Studenților 13/2,
ap. 43, cetățean al R. Moldova, fără antecedente
penale.*

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>22.04.2014 – 20.10.2015,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>11.11.2015 – 21.12.2015,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>16.02.2016 – 20.04.2016.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 octombrie 2015, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Cheșcu Eduard a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 150 unități convenționale, ce constituie 3000 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

2. Instanța de fond a constatat că în noaptea de 27 septembrie 2014, aproximativ ora 21.05, inculpatul Cheșcu E., conducând autoturismul personal „Skoda Fabia”, n.î. NS AO 625, ajungând la intersecția str. Ismail cu str. Columna, mun. Chișinău, intersecție dirijată la acel moment de semnalele luminescente ale semaforului, nu a manifestat prudență sporită la trafic, n-a apreciat corect situația reală pe drum în care se afla vehiculul în momentul respectiv, nu a ținut permanent

seama de totalitatea factorilor ce caracterizau condițiile rutiere, inclusiv existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare al traficului rutier, limita vizibilității, de care trebuia să țină cont orice conducător auto la determinarea vitezei de deplasare, benzii de circulație, etc, prin ce a încălcat cerințele art. 22 din Legea nr. 131-XVI din 07.06.07 „Privind siguranța traficului rutier”, care în alin. (4) stipulează, că „Participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu periclitizeze siguranța unor alți participanți la trafic”, pct. 3) al Regulamentului Circulației Rutiere care prevede, că „Participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente”, pct. 4) al RCR care prevede, că „Orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia”, prevederile pct. 45) al Regulamentului Circulației Rutiere (RCR), care prevede, că „7) Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția: h) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase: c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii: d) situația rutieră. 2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului și contrar prevederilor pct. 52) alin. (1) al Regulamentului Circulației Rutiere, care stipulează expres, că „Vehiculele se depășesc numai pe partea stângă”, s-a angajat în efectuarea manevrei de depășire a unităților de transport pe partea dreaptă, alegând prima bandă a carosabilului, concomitent încălcând și cerințele pct. 54) al Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede, că „J) Depășirea este interzisă: a) în intersecțiile cu circulația neregulată și în imediata apropiere înainte de acestea, cu excepția cazurilor în care depășirea se efectuează pe drumul cu prioritate în raport cu drumul intersectat; b) pe trecerile pentru pietoni și în imediata apropiere înainte de acestea; c) în tuneluri; d) pe trecerile la nivel cu calea ferată și la o distanță mai mică de 100 m. înainte de acestea. 2) Depășirea cu ieșirea pe banda de circulație în sens opus este interzisă: a) în intersecțiile cu circulația regulată: b) pe sectoarele de drum cu câmpul vizual limitat; c) în locurile unde s-a creat un rând de vehicule ai căror conducători sunt obligați să respecte un semnal de interdicție a trecerii sau în cazul în care circulația se desfășoară lent”. În scurt timp, ignorând și prevederile pct. 11) lit. f) al Regulamentului Circulației Rutiere, care stipulează expres, că „Conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat: să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pentru pietoni cu circulația neregulată. În cazul în care înaintea trecerii pentru pietoni s-a oprit sau a redus viteza vreun vehicul, conducătorii altor vehicule care se deplasează pe benzile alăturate pot continua deplasarea numai asigurându-se că în fața vehiculului menționat nu sunt pietoni. Este interzisă intrarea pe trecerea pentru pietoni dacă în direcția de mers circulația este blocată și prin aceasta conducătorul va fi forțat să

oprească, astfel creând obstacole pietonilor care traversează carosabilul”, precum și reglementările pct. 58) alin. (3) al Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede expres că, ”La apariția semnalului verde al semaforului, conducătorul este obligat să cedeze trecerea vehiculelor deja angajate în trecerea intersecției, indiferent de direcția lor de deplasare, precum și pietonilor care finalizează traversarea carosabilului”, manifestând astfel neglijență criminală în circumstanțele sus-expuse, a comis cu partea din față-dreapta a mijlocului de transport „Skoda Fabia”, n.î. NS AO 625, tamponarea pietonului - Codrean V., născut la 01.10.1951, care finisa traversarea părții carosabile a str. Ismail de la stânga la dreapta, relativ sensului de deplasare al automobilului condus de inculpat. În rezultatul tamponării, pietonul Codrean V., conform raportul de expertiză medico-legală nr. 133/D din 19 februarie 2015, s-a ales cu vătămări corporale medii, manifestate prin fractura coastei X pe stânga, excoriații a feței, care condiționează o dereglare de lungă durată a sănătății.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina în cele comise, indicând că i-a achitat părții vătămate prejudiciul cauzat, totodată, a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Partea vătămată Codrean V. a relatat că în timp ce traversa carosabilul, s-a conectat culoarea roșie și, neajungând până la bordură aproximativ 2 m., a fost lovit la piciorul drept de un autoturism. În urma loviturii a căzut jos pe carosabil, pierzându-și cunoștința. Nu are pretenții materiale sau morale față de inculpat.

Dat fiind că probele administrate au confirmat vinovăția inculpatului, instanța a încadrat acțiunile acestuia în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că inculpatul este caracterizat pozitiv, nu are antecedente penale, a recunoscut vinovăția pe deplin, s-a căit sincer de cele comise, este încadrat în câmpul muncii, a reparat integral paguba cauzată, a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, concluzionând că corectarea și reeducarea lui poate avea loc cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, în conformitate cu prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Totodată, reieșind din gravitatea infracțiunii comise și consecințele survenite, că inculpatul, în scopul îndeplinirii obligațiilor sale de funcție la locul de muncă, are nevoie de permis de conducere, instanța a considerat oportun de a nu aplica în privința inculpatului pedeapsa complementară.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Mihai Stăvilă a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 225 u.c., cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

Apelantul a indicat că pedeapsa stabilită inculpatului este prea blândă, contravenind art. 16, 61, 65, 75 Cod penal.

La comiterea infracțiunii, inculpatul a încălcat mai multe prevederi ale Regulamentului Circulației Rutiere, care în ansamblu denotă lipsa de atenție manifestată la trafic în condițiile conducerii unui mijloc de pericol social sporit.

La stabilirea pedepsei, instanța nu a apreciat cumulativ circumstanțele de drept și de fapt probate de organul de urmărire penală, la individualizarea pedepsei, a neglijat prevederile art. 75 Cod penal, circumstanțele care prin natura și intensitatea lor, impun necesitatea aplicării unei pedepse mai aspre, inclusiv cu privarea de drepturile de conducere a mijloacelor de transport, or acesta s-a folosit de ele la comiterea infracțiunii.

3.1. A declarat apel și avocatul Aureliu Oncea, solicitând casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie liberat de răspundere penală, cu tragerea la răspundere contravențională, conform art. 55 Cod penal.

Apelantul a invocat că inculpatul a recunoscut integral vina și s-a căit sincer, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, nu are antecedente penale și a comis o infracțiune din imprudență.

Inculpatul este încadrat în câmpul muncii, activând în calitate de inginer-șef electrician, are la întreținere un copil minor, a achitat prejudiciul material și moral, partea vătămată neavând careva pretenții față de acesta.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, ambele apeluri au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond just și întemeiat a stabilit categoria și termenul pedepsei principale, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, dându-le o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă.

Această soluție este pasibilă de a fi înșușită pe deplin de instanța de apel, fără a se impune necesitatea reluării examinării cauzei.

Astfel, elementele legate de fapta comisă și de persoana inculpatului au fost pe deplin valorificate în procesul de individualizare a sancțiunii penale, ținându-se cont că inculpatul a comis, din imprudență, o infracțiune mai puțin gravă și s-a căit sincer, este angajat în câmpul muncii, nu are antecedente penale și este caracterizat pozitiv, a achitat prejudiciul material cauzat părții vătămate, fiind justificată aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate, sub formă de amendă minimă.

Conform art. 75 alin. (2) Cod penal, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Deci, instanța de fond just a concluzionat că amenda aplicată inculpatului va asigura atingerea scopului pedepsei.

Argumentele apărării privind aplicarea inechitabilă a unei pedepse prea severe, în prezența circumstanțelor atenuante, urmează a fi respinse, deoarece la stabilirea pedepsei instanța de fond a ținut cont de circumstanțele atenuante ale cauzei, cât și de afectul preventiv al sancțiunii penale.

Totodată, nu sunt constatate temeieri pentru aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, nefiind întrunite condițiile legale privind liberarea de răspundere penală, cu tragerea la răspundere contravențională.

Solicitarea procurorului privind aplicarea pedepsei complementare – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, este neîntemeiată, nefiind prevăzută de sancțiunea art. 264 alin. (1) Cod penal, în situația în care s-a ajuns la concluzia că reeducarea și corectarea inculpatului este posibilă prin tragere la răspundere penală, aplicându-i o pedeapsă nonprivativă de libertate, pedeapsa complementară aplicându-se numai persoanelor în privința cărora se numește pedeapsa principală cu închisoarea.

Or, în cazul aplicării pedepsei sub formă de amendă sau muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport nu este prevăzută de lege.

5. Procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a indicat că instanțele de fond și de apel, la aplicarea pedepsei inculpatului, nu au acordat deplină eficiență art. 61, 65, 76 Cod penal.

Astfel, aplicarea pedepsei complementare, în baza prevederilor art. 65 Cod penal, se justifică prin faptul că inculpatul la comiterea infracțiunii a încălcat mai multe prevederi ale Regulamentului Circulației Rutiere, iar instanțele au sancționat prea blând inculpatul în raport cu fapta comisă.

Instanțele de fond și de apel nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul inculpatului în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, de personalitatea acestuia.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală – instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.** și **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel corect au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă

echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel și corect concluzionând că sancțiunea art. 264 alin. (1) Cod penal prevede, în mod expres și clar, că pedeapsa complementară - privarea dreptului de a conduce mijloace de transport, nu se aplică în cazul stabilirii pedepsei principale sub forma amenzii (*pct. 2.- 4. din decizie*).

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale.

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și menționate la pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice suport legal.

Pe lângă aceasta, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2., 4., 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*), nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 octombrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, în privința inculpatului Cheșcu Eduard Vladimir, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 mai 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco